

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Aleny Šiškovéj a sudcov JUDr. Jany Serbovej a JUDr. Martina Bargela na neverejnom zasadnutí konanom 16. mája 2017 v Bratislave v trestnej veci obžalovaného **S. K.**, pre obzvlášť závažný zločin porušovania povinnosti pri správe cudzieho majetku podľa § 237 ods. 1, ods. 4 písm. a/ Trestného zákona, o sťažnosti obžalovaného **S. K.**, proti uzneseniu Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica, sp. zn. BB-4T/26/2016, z 24. apríla 2017, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku sťažnosť obžalovaného **S. K.**
sa z a m i e t a.

O d ô v o d n e n i e

Špecializovaný trestný súd, pracovisko Banská Bystrica, uznesením, sp. zn. BB-4T/26/2016, z 24. apríla 2017 rozhodol podľa § 79 ods. 3 Trestného poriadku o zamietnutí žiadosti obžalovaného **S. K.**, nar. **X. v K.**, trvale bytom **B.**, S. č. **X.**, t. č. v Ústave na výkon väzby a Ústave na výkon trestu odňatia slobody Banská Bystrica o prepustenie z väzby na slobodu. Zároveň podľa § 80 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku neprijal návrh obžalovaného na nahradenie väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka.

Proti tomuto uzneseniu podal riadne a včas sťažnosť obžalovaný **S. K.**; sťažnosť zahlásil obžalovaný ihneď po vyhlásení uznesenia do zápisnice o hlavnom pojednávaní, ktorú dodatočne odôvodnil prostredníctvom svojej obhajkyne JUDr. **E. M.**, advokátky v **B.** podaním z 5. mája 2017 (č. l. 3588).

Navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 194 ods. 1 písm. a/ Trestného poriadku zrušil napadnuté uznesenie Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica a podľa § 79 ods. 3 Trestného poriadku rozhodol o prepustení obžalovaného z väzby

na slobodu, eventuálne, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol o nahradení väzby obžalovaného podľa § 80 ods. 1 písm. c/, ods. 2 Trestného poriadku uložením probačného a mediačného dohľadu za súčasného uloženia primeraných povinností a obmedzení podľa § 82 ods. 1 písm. a/, písm. e/ Trestného poriadku a uložením povinnosti podrobiť sa kontrole dodržiavania uložených obmedzení a povinností technickými prostriedkami podľa § 82 ods. 4 Trestného poriadku.

Uviedol, že sťažnosťou napadol obidva výroky napadnutého uznesenia a to z dôvodu nesprávnosti výrokov uznesenia (§ 189 ods. 1 písm. a/ Trestného poriadku) a z dôvodu porušenia ustanovení o konaní, ktoré vydaniu uznesenia predchádzalo, pretože toto porušenie spôsobilo nesprávnosť oboch výrokov (§ 189 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku).

Napadnuté uznesenie je príkladom arbitrárneho rozhodnutia založeného na svojvôli súdu, v rozpore s právom na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. V konaní, ktoré vydaniu napadnutého uznesenia predchádzalo, došlo k zásadnému porušeniu ustanovenia § 2 ods. 12 Trestného poriadku, kedy argumenty obžalovaného, že dôvody väzby v súčasnosti neexistujú, resp. existujú výnimočné okolnosti, pre ktoré je možné väzbu nahradiť dohľadom probačného a mediačného úradníka, súd v rozpore s ustanovením § 2 ods. 12 Trestného poriadku nevyhodnotil a nedal na ne buď žiadne odpovede alebo dal odpovede nedostatočné a nesprávne.

K dôvodnosti trestného stíhania obžalovaný poukázal na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. III. ÚS 29/2015, z 18. februára 2015, podľa ktorého súd rozhodujúci o väzbe je povinný preskúmať, či vedeniu trestného stíhania nebránia zákonné prekážky a súd rozhodujúci o väzbe je povinný dôsledne sa zaoberať otázkou dôvodnosti vzneseného obvinenia a vyporiadať sa s otázkou, či zadokumentované dôkazy racionálne odôvodňujú kvalifikáciu skutku a či trestné stíhanie je vedené z tohto dôvodu zákonne. Existencia dôvodného podozrenia, že obžalovaný spáchal trestný čin, je podmienkou sine qua non regulárnosti vzatia držania vo väzbe. Poukázal aj na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 4Tost/36/2016, zo 4. októbra 2016, podľa ktorého intenzita dôvodnosti podozrenia z pohľadu existencie materiálnych podmienok väzby obžalovaného sa musí od momentu jeho vzatia do väzby potvrdzovať a posilňovať a nie zoslabovať a rozplývať.

Uviedol, že súd ukončil dokazovanie a jeho výsledky z pohľadu obhajoby obhajkyňa obžalovaného podrobne uviedla v záverečnej reči. Z prezentovaných argumentov vyplýva záver, že výsledky vykonaného dokazovania nielen zoslabili dôvodnosť podozrenia voči obžalovanému zo spáchania trestného činu, ale nemožno z nich vyvodit' záver, že obžalovaný naplnil znaky skutkovej podstaty trestného činu porušovania povinnosti pri správe cudzieho majetku podľa § 237 ods. 1, ods. 4 písm. a/ Trestného zákona, konaním uvedeným vo výrokovej časti obžaloby. Obžalovaný uviedol, že jeho obhajkyňa v záverečnej reči odôvodnila, prečo z vykonaných dôkazov nie je možné vyvodit' záver, že neexistuje materiálny predpoklad väzby. Argumentačné dôvody uvedené v záverečnej reči obhajkyne sa týkali napríklad procesnej nepoužitelnosti znaleckého posudku ako jedného z kľúčových dôkazov obžaloby, vyhodnotením obsahu výpovedí svedkov a listinné dôkazy, ktoré preukazujú, že spáchaný skutok nie je trestným činom.

Existencia samotného prvostupňového rozsudku v danej veci nie je z hľadiska argumentácie o existencii či neexistencii dôvodnosti vedeného trestného stíhania relevantná a je len formálnym vyjadrením určitého štádia trestného konania, ktoré nemusí samo o sebe odôvodňovať dôvodnosť trestného stíhania.

Argumentácii obžalovaného v žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu v nadväznosti na neexistenciu materiálnych predpokladov väzby nedal súd v napadnutom uznesení žiadnu odpoveď, čo činí napadnuté uznesenie svojvoľným (arbitrárnym), neodôvodneným a nepreskúmateľným. Súd nepreskúmal či trestnému stíhaniu nebránia zákonné prekážky, svoje rozhodnutie oprel výlučne o existenciu formálneho rozhodnutia, ktorého písomné vyhotovenie doposiaľ nevykonal.

V podanej sťažnosti obžalovaný ďalej poukázal na závažné procesné pochybenia, ktoré majú za následok zrušenie prvostupňového rozsudku. Obžalovanému bolo 26. októbra 2016 počas preštudovania vyšetrovacieho spisu predložených preukázateľne minimálne o 36 listov menej ako mal vyšetrovací spis v čase podania obžaloby. Ide o vadu konania, pre ktorú nie je možné považovať procesný úkon podľa § 208 ods. 1 Trestného poriadku za úkon vykonaný zákonným spôsobom, čo v konečnom dôsledku znamená, že nebolo zákonným spôsobom ukončené prípravné konanie. Existujúci súdny spis má minimálne o 36 listov viac ako je počet 2963, ktorý počet uviedol do záznamu o preštudovaní spisu 26. októbra 2016 sám vyšetrovateľ. Ide o závažné porušenie práva

na obhajobu, ktoré je nielen dôvodom na odmietnutie obžaloby, ale aj dovolacím dôvodom podľa ustanovenia § 371 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku. Táto skutočnosť je podľa obžalovaného takou novou skutočnosťou, ktorá významným spôsobom ovplyvňuje rozhodovanie o ďalšom trvaní väzby. Tieto objektívne skutočnosti preukazujú podozrenie z manipulácie vyšetrovacieho spisu po preštudovaní vyšetrovacieho spisu do podania obžaloby, čo preukazuje aj skutočnosť, že v súdnom spise absentuje návrh obhajoby na doplnenie dokazovania z 31. januára 2013. Odmietnutie návrhov na vykonanie dôkazov vyšetrovateľ pri preštudovaní spisu obžalovaným 26. októbra 2016 konkrétne neodôvodnil a nevykonal tak ani v zmysle ustanovenia § 209 ods. 1 Trestného poriadku v návrhu na podanie obžaloby. V tejto súvislosti poukázal na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. II. ÚS 258/2012, podľa ktorého z článku 6 ods. 3 písm. d/ Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd nevyplýva povinnosť súdneho orgánu (analogicky aj povinnosť orgánov činných v trestnom konaní) vykonať všetky dôkazy navrhnuté v trestnom konaní a v dôsledku toho odmietnutie žiadosti obžalovaného o vykonanie dôkazov v trestnom konaní samo o sebe porušenie tohto článku dohovoru nezakladá, pokiaľ toto odmietnutie súd náležite zdôvodní, čo prokurátor ani vyšetrovateľ neurobili.

K výnimočným okolnostiam, pre ktoré je možné väzbu nahradiť dohľadom probačného a mediačného úradníka obžalovaný uviedol, že v súčasnosti má trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, a to na adrese H. X./X., B., kde sa bude skutočne zdržiavať a nejedná sa o nejaký predstieraný formálne nahlásený trvalý pobyt. Doterajšie zmeny pobytov boli vykonávané len z obavy o život obžalovaného. K tejto skutočnosti do súdneho spisu predložil zmluvu o nájme bytu zo 16. augusta 2016 a manželka obžalovaného do súdneho spisu doručila 6. septembra 2016 List vlastníctva č. X. pre katastrálne územie V.. V Slovenskej republike má obžalovaný silné podnikateľské, sociálne a pracovné zázemie. Na Slovensku dlhodobo podniká a venuje sa príprave investičných projektov zahraničných investorov. Je slovenský štátny občan, citovo naviazaný na svoju rodinu, ženatý, jeho manželka je slovenská štátna občianka a majú maloletého šesťročného syna, ktorého výchova a výživa je závislá od finančných príjmov obžalovaného. Maloletý syn začal od septembra 2016 navštevovať prípravu na základnú školu v B. a syn obžalovaného veľmi potrebuje. Manželka obžalovaného založila do súdneho spisu 7. septembra 2016 zmluvu o poskytovaní služieb viacjazyčného vzdelávania v materskej škole a rozhodnutie o prijatí maloletého do materskej školy. Totožnosť obžalovaného je známa, má stále bydlisko a hrozba

vysokým trestom nie je sama o sebe dôvodom väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a/ Trestného poriadku.

K výkladu ustanovenia § 80 ods. 2 Trestného poriadku uviedol, že záujem štátu na ochrane pred zločinnosťou zakladajúci legitímnosť zásahov do práva na súkromie pri realizácii niektorých inštitútov podľa štvrtej hlavy prvej časti Trestného poriadku musí byť uvedený do rovnováhy so závažnosťou zásahu do tohto práva. Pri posudzovaní, či takéto výnimočné okolnosti existujú uviedol, že podozrenie zo spáchania trestného činu sa voči obžalovanému nezosilnilo, naopak, zoslabilo. Všetky procesné úkony, ktoré sú nevyhnutné na ukončenie trestného stíhania, boli vykonané. Nikdy nebol trestne stíhaný, je silno citovo naviazaný na svoju rodinu a najmä na maloletého syna M., na ktorého neprítomnosť obžalovaného v čase masívnej medializácie prípadu veľmi zle vplýva a v jeho veku môže mať veľmi negatívne dôsledky na vývoj maloletého a aj v nadväznosti na diagnostikovaný tumor na mozgu väzobné stíhanie nevytvára vhodné liečebné a terapeutické prostredie pre obžalovaného.

Súd v napadnutom uznesení odôvodnil existenciu dôvodnosti trestného stíhania výlučne formálne a to existenciou prvostupňového rozsudku, následne k dôvodnosti väzby zopakoval totožnú argumentáciu ako v uznesení zo 6. februára 2017 bez toho, aby sa argumentácia súdu dotýkala existencie či neexistencie výnimočných okolností podmieňujúcich nahradenie väzby dohľadom a bez toho, aby sa súd argumentáciou obžalovaného preukazujúcou existenciu výnimočných okolností podmieňujúcich nahradenie väzby dohľadom vôbec zaoberal.

K dôvodu väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a/ Trestného poriadku uviedol, že súd sa existenciou či neexistenciou dôvodov väzby v aktuálnom čase nezaoberal vôbec a v napadnutom uznesení výlučne zopakoval argumentáciu súdu z počiatočnej fázy väzby. Ani dňa 6. februára 2017 a ani dňa 24. apríla 2017 sa prvostupňový súd nezaoberal existenciou dôvodov väzby podľa ustanovenia § 71 ods. 1 písm. a/ Trestného poriadku v aktuálnom čase, ale iba zopakoval dôvody, pre ktoré bol konštatovaný dôvod väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a/ Trestného poriadku v čase vydania európskeho zatýkacieho rozkazu 3. decembra 2015. Ide najmä o zistenie zdravotných problémov obžalovaného, ale aj o kauciu, o ktorej rozhodol rakúsky súd a ktorú obžalovaný nevyužil, pričom ak by sa obžalovaný chcel vyhýbať úkonom trestného konania a skrývať sa, mohol

túto kauciu využiť a mohol sa úkonom trestného konania vyhýbať bez ohľadu na to, že by táto kaucia prepadla. Poukázal preto na rozhodnutie Vrchného zemskeho súdu Viedeň z 18. augusta 2016, sp. zn. 22Bs/42/16m, z obsahu ktorého vyplýva, že väzba bola nahraditeľná zložením kaucie. Je toho názoru, že vo V. (Rakúska republika) sa riadne prihlásil k pobytu, čo by nevykonával, ak by mal záujem sa trestnému konaniu vyhýbať alebo sa skrývať.

Väzba je len dočasným obmedzením niektorých občianskych práv a slobôd a súčasne predstavuje najzávažnejší zásah do výkonu týchto práv vrátane práva na osobnú slobodu a môže trvať len nevyhnutný čas. Príslušné dokumenty, na základe ktorých bol obžalovaný obmedzený v Rakúskej republike na osobnej slobode, boli odôvodnené tak, že je potrebné v prípravnom konaní vykonať úkony, na ktorých sa obžalovaný nezúčastňuje. Tieto úkony boli vykonané, bolo ukončené prípravné konanie a dokonca nad rámec argumentácie orgánov činných v trestnom konaní a súdov boli vykonané aj všetky nevyhnutné úkony, na ktorých je potrebná prítomnosť obžalovaného na hlavnom pojednávaní. Boli vykonané všetky úkony, ktorých absenciou bola odôvodňovaná alebo by v budúcnosti mohla byť odôvodňovaná potreba väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a/ Trestného poriadku.

Sťažnosť obžalovaného S. K. bola zaslaná na vyjadrenie Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky, ktorý sa k podanej sťažnosti nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „Najvyšší súd SR“) zistil, že sťažnosť obžalovaného S. K. je prípustná (§ 185 Trestného poriadku), bola podaná oprávnenou osobou (§ 186 Trestného poriadku), v zákonom stanovenej lehote a na mieste v súlade s ustanovením § 187 Trestného poriadku, s uvedením dôvodov sťažnosti obhajkyňou obžalovaného JUDr. E. M. (§ 189 Trestného poriadku), a preto preskúmal v zmysle § 192 ods. 1 písm. a/, písm. b/ Trestného poriadku správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým obžalovaný podal sťažnosť, ako i konanie predchádzajúce týmto výrokmi napadnutého uznesenia a dospel k týmto zisteniam a záverom.

Podľa § 71 ods. 1 písm. a/ Trestného poriadku obvinený môže byť vzatý do väzby len vtedy, ak doteraz zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie, bol spáchaný, má znaky trestného činu, sú dôvody na podozrenie, že tento skutok spáchal obvinený a z jeho konania alebo ďalších konkrétnych skutočností vyplýva

dôvodná obava, že ujde alebo sa bude skrývať, aby sa tak vyhol trestnému stíhaniu alebo trestu, najmä ak nemožno jeho totožnosť ihneď zistiť, ak nemá stále bydlisko alebo ak mu hrozí vysoký trest.

Väzba v systéme zaisťovacích trestnoprávných prostriedkov predstavuje najzávažnejší zásah do Ústavou Slovenskej republiky zaručenej osobnej slobody obžalovaného v čase, keď ešte nebolo právoplatne rozhodnuté o vine obžalovaného. Úprava dôvodu väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a/ Trestného poriadku vyjadruje výnimočnosť a fakultatívnosť použitia tohto procesného prostriedku. Súd, ktorý je oprávnený rozhodovať o väzbe, môže tento procesný prostriedok použiť len vtedy, ak sú zistené konkrétne skutočnosti odôvodňujúce obavu z následku uvedeného v ustanovení § 71 ods. 1 písm. a/ Trestného poriadku, t. j. že obžalovaný ujde alebo sa bude skrývať, aby sa tak vyhol trestnému stíhaniu alebo trestu, najmä ak nemožno jeho totožnosť ihneď zistiť, ak nemá stále bydlisko alebo ak mu hrozí vysoký trest. Z hľadiska procesných predpisov rozhodovaniu o väzbe je venovaný prísny formálny pohľad, ktorý má vylúčiť alebo minimalizovať možnosť vzniku porušení základných práv a slobôd osôb, ktoré sa jej podrobiajú.

Z obsahu spisu doposiaľ vyplýva, že sudca pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica, rozhodol uznesením, sp. zn. 2Tp/30/2015, z 24. augusta 2016 o vzatí obžalovaného S. K. do väzby z dôvodu § 71 ods. 1 písm. a/ Trestného poriadku s tým, že lehota väzby začala plynúť 24. augusta 2016 v čase o 9:00 hod. a menovaný ju vykonáva v Ústave na výkon väzby v Banskej Bystrici, pričom podľa § 80 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku, § 80 ods. 2 Trestného poriadku väzbu obžalovaného S. K. dohľadom probačného a mediačného úradníka nenahradil. Dňa 14. septembra 2016 rozhodol Najvyšší súd SR uznesením, sp. zn. 3Tost/32/2016, o zamietnutí sťažnosti obžalovaného S. K. proti vyššie označenému uzneseniu sudcu pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica.

Dňa 11. novembra 2016 Špecializovaný trestný súd, pracovisko Banská Bystrica uznesením, sp. zn. BB-4T/26/2016, v spojení s uznesením Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 3Tost/44/2016, zo 16. novembra 2016 rozhodol podľa § 238 ods. 3 Trestného poriadku z dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. a/ Trestného poriadku o ponechaní obžalovaného vo väzbe. Podľa § 80 ods. 1 písm. b/ Trestného poriadku neprijal písomný sľub obžalovaného

a podľa § 80 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku nenahradil väzbu obžalovaného dohľadom probačného a mediačného úradníka.

Následne Špecializovaný trestný súd, pracovisko Banská Bystrica uznesením, sp. zn. BB-4T/26/2016, zo 6. februára 2017 v spojení s uznesením Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 3Tost/5/2017, z 28. februára 2017 rozhodol podľa § 79 ods. 3 Trestného poriadku o zamietnutí žiadosti obžalovaného o prepustenie z väzby a zároveň podľa § 80 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku rozhodol o nenahradení väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka.

Ďalej z obsahu spisu vyplýva, že Špecializovaný trestný súd, pracovisko Banská Bystrica rozsudkom, sp. zn. BB-4T/26/2016, z 24. apríla 2017 uznal obžalovaného S. K. za vinného z obzvlášť závažného zločinu porušovania povinnosti pri správe cudzieho majetku podľa § 237 ods. 1, ods. 4 písm. a/ Trestného zákona na skutkovom základe uvedenom v tomto rozsudku. Za to súd uložil obžalovanému podľa § 237 ods. 4, § 38 ods. 2, § 36 písm. j/, § 37 písm. e/ Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere 11 (jedenásť) rokov, na výkon ktorého bol podľa § 48 ods. 2 písm. b/, ods. 4 Trestného zákona zaradený do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia. Zároveň podľa § 76 ods. 1, § 78 ods. 1 Trestného zákona uložil obžalovanému ochranný dohľad na dobu 16 (šestnásť) mesiacov. Podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku uložil obžalovanému povinnosť nahradiť poškodenému S., so sídlom J. X., X. K. – mestská časť S., IČO: X., škodu vo výške 7 818 906,57 €. Odvolanie podal obžalovaný ihneď po vyhlásení rozsudku do zápisnice o hlavnom pojednávaní 24. apríla 2017. Rozsudok nie je právoplatný.

Najvyšší súd SR s poukazom na predchádzajúce rozhodnutia v tejto veci vo vzťahu k obžalovanému opätovne zdôrazňuje, že z pohľadu materiálnych podmienok väzby pre rozhodnutie o väzbe sa vyžaduje existencia **dôvodného trestného stíhania obžalovaného** (dôvodné podozrenie zo spáchania trestného činu) a súčasná existencia **niektorého z dôvodov väzby**.

V súlade so stavom veci a zákonom súd postupoval, keď dospel k záveru, že aj v súčasnom štádiu trestného stíhania v posudzovanej veci u obžalovaného S. K. naďalej pretrváva dôvodnosť podozrenia, že mal spáchať skutok, pre ktorý bola prokurátorom Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky podaná na obžalovaného

S. K. obžaloba na Špecializovaný trestný súd, pracovisko Banská Bystrica. Dôvodnosť podozrenia ako jedna z materiálnych podmienok väzby, že obžalovaný mal spáchať skutok, ktorý má znak trestného činu – obzvlášť závažného zločinu porušovania povinnosti pri správe cudzieho majetku podľa § 237 ods. 1, ods. 4 písm. a/ Trestného zákona aj v tomto štádiu trestného stíhania vyplýva z dôkazov, na ktoré už podrobne poukázal Špecializovaný trestný súd, pracovisko Banská Bystrica, v písomnom vyhotovení rozsudku, sp. zn. BB-4T/26/2016, z 24. apríla 2017. Hoci súdu v konaní o žiadosti obžalovaného o prepustenie z väzby na slobodu neprislúcha s konečným záverom hodnotiť dôkazy spôsobom ako pri rozhodovaní vo veci samej, je v súčasnom štádiu trestného konania vzhľadom na existenciu rozsudku prvostupňového súdu vo veci samej, na základe ktorého bol obžalovaný uznaný za vinného, potrebné z neho vychádzať; tento rozsudok, hoci nie je právoplatný, existuje a nebol v konaní doposiaľ zrušený. Najvyšší súd Slovenskej republiky vychádzajúc z predloženého spisového materiálu nemá v súčasnom štádiu konania o žiadosti o prepustenie z väzby dôvod spochybňovať kvalitu ani rozsah vykonaných procesných úkonov a skutkové a právne závery súdu, ktoré preukazujú podozrenie obžalovaného zo spáchania trestného činu uvedeného v podanej obžalobe.

Nemožno sa preto stotožniť s námietkou obžalovaného v tom smere, že vyhlásený rozsudok prvostupňového súdu v trestnej veci obžalovaného je len formálnym vyjadrením určitého štádia trestného konania. Dokazovanie v konaní pred súdom, ktoré predchádza samotnému rozhodnutiu vo veci samej, totiž predstavuje jeden zo základných prvkov trestného konania a od výsledkov dokazovania závisí rozhodnutie akej povahy bude vydané. Vyhlásením odsudzujúceho rozsudku (hoci neprávoplatného) sa práve naopak zosilnila dôvodnosť podozrenia obžalovaného zo spáchania obzvlášť závažného zločinu z pohľadu existencie materiálnych podmienok väzby. Ani prípadný nedostatok v nesúlade počtu strán vyšetrovacieho spisu, na ktorý poukazuje rozsiahlym spôsobom obžalovaný v podanej sťažnosti, by aj v prípade pravdivosti jeho preukázania, v konaní o žiadosti o prepustenie z väzby dôvodnosť podozrenia zo spáchania trestného činu obžalovaným, ktorý sa mu kladie za vinu, nevylučoval.

Pokiaľ ide o dôvod väzby podľa ustanovenia § 71 ods. 1 písm. a/ Trestného poriadku, ktoré určuje podmienky tzv. útekovej väzby, Najvyšší súd SR uvádza, že účelom väzby je zabezpečiť osobu obžalovaného pre trestné konanie a väzba v tomto smere nie je trestom, ale je výlučne len procesným opatrením, ktorého účelom je dočasne zaistiť osobu obvinenú

z trestného činu pre potreby prebiehajúceho trestného konania obmedzením jej osobnej slobody. Trestný poriadok podmieňuje možnosť vzatia obvineného do väzby existenciou dôvodnej obavy vyplývajúcej z konania obžalovaného alebo z ďalších konkrétnych skutočností vo vzťahu k niektorej nežiaducej forme správania. Konkrétnymi skutočnosťami odôvodňujúcimi obavu z následku alebo viacerých následkov uvedených v § 71 ods. 1 písm. a/ Trestného poriadku sa rozumejú také skutočnosti, ktoré reálne odôvodňujú takúto obavu. Tieto skutočnosti možno vždy vyvodiť z povahy konkrétnej a individualizovanej veci, vrátane osoby obžalovaného, jeho osobných pomerov a ďalších znakov upravených v tomto ustanovení. Vychádzajúc z predloženého spisového materiálu má súd dôvodné pochybnosti aj naďalej o tom, či v súčasnom štádiu trestného konania po vyhlásení rozsudku vo veci samej by bol obžalovaný S. K. k dispozícii orgánom činným v trestnom konaní alebo súdu. Za určujúce však v tomto smere treba zdôrazniť, že žiadne nové skutočnosti oproti stavu, z akého vychádzal Špecializovaný trestný súd pri vzatí do väzby obžalovaného v prospech obžalovaného, produkované neboli.

Dôvod väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a/ Trestného poriadku ustálený u obžalovaného pri vzatí do väzby nezanikol, pričom i v nastávajúcom konaní hrozí obava, že by obžalovaný mohol ujsť alebo sa skrývať, aby sa tak vyhol vysokému trestu, ktorý mu hrozí. S. K. je obžalovaný zo závažnej trestnej činnosti, jedná sa o vysokú náročnosť povahy prejednávaného prípadu a to napriek tomu, že v súlade so zaisťovacou funkciou väzby sa obžalovaný nezdržiaval na adrese trvalého pobytu S. č. X. v B., pričom následne bolo dňa 23. júna 2015 vyhlásené na obžalovaného celoštátne pátranie a až dňa 16. decembra 2015 bol na základe európskeho zatýkacieho rozkazu zadržaný na území Rakúskej republiky. Nebolo preto možné tvrdenie obžalovaného v podanej sťažnosti, že by sa v prípade prepustenia zdržiaval na aktuálnej adrese trvalého pobytu (H. X./X., B.), považovať za vierohodné.

V tomto smere Najvyšší súd SR s poukazom na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva zdôrazňuje, že relevantným dôvodom obmedzenia osobnej slobody je aj prípad, ak obžalovaný utiekol, aby sa vyhol trestnému stíhaniu (obžalovaný bol zadržaný na území cudzieho štátu, z ktorého správania možno vyvodiť záver o úmysle obžalovaného ujsť alebo sa skrývať). Obžalovaný má mnoho obchodných aktivít v zahraničí (sám uviedol, že má silné podnikateľské zázemie so zahraničnými investormi) a hrozí mu vysoký trest odňatia slobody (obzvlášť závažný zločin - 10 až 15 rokov).

V tejto súvislosti nie je možné prehliadať účel trestného konania (§ 1 ods. 1 Trestného poriadku), podľa ktorého vec má byť nielen riadne vyšetrená, trestné činy náležite zistené, ale ich páchatelia majú byť podľa zákona aj spravodlivo potrestaní. Účelom je teda aj to, aby sa aj obžalovaný zúčastnil súdneho konania a jeho vec bola riadne prejednaná tak, aby nedochádzalo mareniu priebehu trestného konania napríklad útekem obžalovaného alebo akýmkoľvek vyhýbaním sa trestnému stíhaniu.

K návrhu obžalovaného na nahradenie väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka Najvyšší súd SR poznamenáva, že na takéto pozitívne rozhodnutie o nahradení väzby, musia byť splnené podmienky uvedené v § 80 ods. 1 písm. c/, ods. 2 Trestného poriadku. V tejto súvislosti Najvyšší súd SR poznamenáva, že prepustenie obžalovaného z väzby nahradením väzby prostriedkom prípustným podľa vnútroštátneho práva, ktorý je miernejší ako obmedzenie osobnej slobody a ktorý je zároveň spôsobilý zabezpečiť účel väzby, je možnosťou, ale nie právom obžalovaného, ktorého sloboda je obmedzená. Pri rozhodovaní musí súd zvažovať, či nahradenie väzby preváži nad dôvodnou obavou vyjadrenou v ustanovení § 71 ods. 1 písm. a/ Trestného poriadku; v danom prípade Najvyšší súd SR po preskúmaní obsahu spisu nezistil také okolnosti, ktoré by mohli dôvodiť záver pre aplikáciu uvedených ustanovení Trestného poriadku, a preto aj v tejto časti považuje Najvyšší súd SR rozhodnutie Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica, za správne. S. K. je obžalovaný za obzvlášť závažný zločin, v prípade ktorého je možné tieto náhradné inštitúty väzby prijať len vtedy, keď to odôvodňujú výnimočné okolnosti prípadu. Okolnosti, ktoré uvádzal obžalovaný, však v posudzovanom prípade sami o sebe nemožno označiť ako výnimočné (existencia rodiny a potrieb jej finančného zabezpečenia, podnikateľské aktivity, nepriaznivý zdravotný stav obžalovaného), a preto prijatie náhradných inštitútov väzby bolo vylúčené.

Z vyššie uvedeného vyplýva, že Najvyšší súd SR v prerokovanej veci nezistil dôvod pre zmenu napadnutého rozhodnutia, a preto rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 16. mája 2017

JUDr. Alena Š i š k o v á, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia : Ing. Alžbeta Kóňová